

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Boldog a magyar.

Meg kell vallani, hogy igazuk van a félhivatalos lapoknak: ilyen „áldásos nemzeti munkát”, mint amelyet Khuenék és az ő „drága” híveik csinálnak, nem pipált még semmiféle náció. Itt van például ez a sóvárogva várt katonai reform. Hát lehet ennél válogatottabb és kellemesebb ajándékkal meglepni az országot? Most már mi, szerencsétlen ellenzékiek, valóban törhetjük a fejünket, hogy hol találjuk meg a csomót ezen a kákán és mivel izgassuk ezután a szegény magyar népet?

Hiszen az iskolás gyerek is tudja, hogy ennek a nemzetnek nem volt forróbb vágya, nem volt sürgősebb kívánsága, mint az, hogy évenként legalább százmillióval többet áldozhasson a fekete-sárga hadsereg szentséges oltárán; amely hadseregnek dicső hivatása, hogy néha néha szétverje az országgyűlést és féken tartsa azt az izgága népséget, amelyik jogokról, alkotmányról, törvényről, népjóléti intézményekről és egyéb hiábavalóságokról mer beszélni. Mindenki tudja, hogy a közvéleménynek nem volt itt más követelése, csupán az, hogy kivétel nélkül valamennyi épkézláb magyar ember osztrák katoná legyen és ásó, kapa, kasza és szerszám helyett puskát tartson a kezében. Mindenki tudja, hogy a nép keveselte az egymillió katonát és azért imádkozott, hogy legalább harmadfélmillió fiatal ember legyen elvonva a polgári foglalkozástól. S ime, ezek a jóságos urak, akik nálunk most a földi gondviselés szerepét viszik, mindezt a nagy boldogságot meg akarják szerezni az országnak.

Izgága emberek — amilyenek például az ellenzékiek — évtizedek óta folytonosan követelték, hogy le kell szállítani a katonák szolgálati idejét három esztendőről két esztendőre. Már-már úgy látszott, hogy ez meg is lesz. De a generális urak és a mi drága miniszterei atyai gondossággal elhárították rólunk ezt a nagy veszedelmet. Képmutatásból beleiktatták ugyan a törvényjavaslatba, hogy a szolgálati idő most már két esztendő lesz; de azért ne busuljatok atyámfiai, ez az időleszállítás csupán a papiroson marad; a valóságban nem lesz abból semmi.

A jó urak ugyanis annyi kivételt statuáltak, hogy a lutrin könnyebb lesz ternót csinálni, mint a két éves szolgálat kedvezményét megkapni. — Kimondták például, hogy a haditengerészetnél továbbra is megmarad a négy évi, valamint a lovasságnál és a lovas tüzérségnél megmarad a három évi szolgálati idő. A gyalogságnál pedig csak a selej-

tesebb elemek szolgálnak két évig; ellenben az ügyesebb és a katonai életre rátermettebb fiukat a parancsnok, a saját belátása és tetszése szerint, ott tarthatja három évi szolgálatra, az alatt az ürügy alatt, hogy altiszteknek alkalmasok. Egyszerűen csillagot varrat a gallérjukra és ezért szolgálnak 3 évig. Egy csöppet se aggódjanak azok a szülők, akiknek derék fiaik vannak; egy percig se gondolják, hogy azok majd két év múlva haza jönnek; nagy részük ott marad bizony jövőre is három esztendeig. Viszont azok, akik mint póttartalékosok, eddig csak nyolc hetet szolgáltak, jövőre éppen annyi ideig élvezik a prófuntot, mint a többi katonák. Oh, ki van ez a sokat emlegetett két évi szolgálat fundálva olyan furfangosan, hogy — ököllel töröljük tőle a szemünket.

Más nagy boldogság is vár még reánk. Eddig ugyanis a hadi törvényszékek német nyelven szabták ki a büntetést a katonákra. Jövőre az a magyar katoná, aki egyáltalában nem tud németül, abban a kivételes jótéteményben részesül, hogy — magyarul huzzák rá a strófot. Ne tessék azonban féltetni az ékes német nyelvet. A törvényjavaslat ugyanis kimondja, hogy ez a változás majd csak — *tizenkét év múlva* fog bekövetkezni; ha ugyan az akkori viszonyok azt majd megengedik. Tizenkét év pedig nagy idő, addig még szőröstől-bőröstől felfalhat bennünket a német; s a kimondott szó és a törvényben megszabott rendelkezés tudvalevőleg csak arra való, hogy legyen mit megszegni; mint ahogy például negyvenhárom év óta nem hajtották végre azt a parancsot, hogy a magyar tisztet át kell helyezni az osztrák ezredekhez. Azt a híres magyar nyelvű katonai biráskodást tehát akkor látjuk, mikor a hátunk közepét.

Ime ilyen pompásan igazítják el a mi ügyünket-bajunkat a mi szeretett atyáink, a Khuenek és képünknek drágálatos viselői: a „nemzeti munka” derék napszamosai.

Ezek után valóban el kell ismerni, hogy akármit mond a sárga irigység és a kötözködő rosszmájúság, mégis csak rettenetesen — boldog a magyar.

Az „Ujvidéki Dalárda”

zászlóujjávávatási ünnepélye, mely most pünkösdi napján az egész város meleg és rokonszenves támogatásával zajlott le, ugy erkölcsileg mint anyagilag sikerültnek mondható. De nem is csoda, mert e derék és hézagpótló szerepet betöltő egyesület agilis vezetősége már hetekkel előbb, emberfeletti munkát vé-

geztek, rendeztek és intézkedtek, hogy minél fényesebben sikerüljön ezen ünnepélyük.

Szombaton d. u. érkeztek vonattal a vidéki dalegyesületek, a mikor a Dalárda testületileg vonult ki azok fogadtatására. Szabó Imre, az egyesület agilis és ügybuzgó elnöke lelkes szavakkal üdvözölte a vidéki dalosokat, kik mind-egyikük jellegük elénekülésével válasszoltak.

A podgyászokat kocsira rakva, a vidéki dalosokat kijelölt szállásaikra vezették, majd a város nevezetességeit szemlélték meg. A sok gondot és körültekintést igénylő fáradságos elszállásolást az egyesület alelnöke, Dr. Wagner Károly intézte a vidéki vendégek legnagyobb meglepedésére. E fáradságos munkában segítő társai voltak Dr. Elschléger Dezső és Rangl Endre.

Este 7—8 óráig a cs. és kir. 96. gyalogezred teljes zenekara az Ujvidéki Dalárda zászlóanyjának Mátéházi Matkovits Béláné urnő Öméltósága tiszteletére a városháza előtti téren térzenét játszott.

Este 8 órakor gyülekeztek az összes dalegyesületek a polg. fiúiskola udvarán, a szerenádok felvonulásához. Fél kilenc órakor vonult ki az udvarból, négyes sorokban — csoportonként egyenlő színű égő lampiónokkal a menet. Festői szép látvány volt, amint a színes fényárban uszó tömeg a Flatt-utcán, II. Rákóczi Ferenc-uton át a városháza elé vonult. Itt az Ujvidéki Dalárda énekelt először szerenádot zászlóanyjának tiszteletére, mely ének elhangzása után Szabó Imre elnök üdvözölte és éltette a város, a társadalom javára főispánunk minden szerepért és nemesért lelkesedő nejét. Majd a helybeli Frohsinn adott elő egy szép szerenáddal, mire Mátéházi Matkovits Béla főispánunk, felesége nevében megköszönte e szívből jövő és meleg óvációt.

Befejezésül a Budapesti Törekvés énekelt kifogástalan előadással egy gyönyörű dalt, mire a tömeg a város főispánját és kedves nejét lelkesen éltette Dr. Demetrovits Vladimir városunk polgármesteréhez és dr. Szlezák Lajos városunk országgyűl. képviselőjének lakása elé vonult.

Polgármesterünknel az Ujvidéki polg. magy. Dalóskör, a Neven és végül a Zombori Kaszinói Dalárda énekelt; az üdvözlő beszédet Dr. Wagner Károly mondta.

Szlezák Lajos, városunk orszgy. képviselőjénél a következő Dalegyesületek énekelték szerenádot: Budapesti Törekvés, zombori iparos Dalegylet és végül az Ujvidéki Dalárda énekelt ünnepi dalát Szép szavakkal éltette itt

városunk képviselőjét, dr. Piukovich Sándor, ki az üdvözlést nyomban meg is köszönte.

Az összes egyesületek ezután a Récsei kioszkjába vonultak ismerkedési estélyre, hol a jókedv és szép nóta a késő éjjeli órákig uralkodott.

A lampionos menetek a legnagyobb rendben folytak le, a mi Pekló Béla, Vasdényei Gábor és Gögös Árpád rendezők érdemének tudható be.

Pünkösöd vasárnap az egész város nemzetiszínű zászlókkal fellobogózza ünnepi hangulattal készült a zászlóavatási ünnepélyre.

A dalegyesületek fél 9 órakor gyülekeztek a polgári fiúiskola udvarán, hol átvették a délután eléneklendő összkarokat katonazenével. Innen 10 óra előtt az egész menet az egyleti zászlókkal a róm. kath. templomba vonult, hol ünnepi nagy misét hallgattak. A mise alatt a Cecilia egylet vegyes kara katonazenekisérettel gyönyörű misét énekelt, majd dr. Ámon Pál kanonok fényes papi segédlettel beszentelte az új zászlót.

A mise után az egyletek és vendégek átmentek a városház nagy tanácstermébe, hol Szabó Imre egyesületi elnök a diszközgyűlést megnyitotta, felkérte a jelenlevőket bizottság kiküldése és a zászlóanya, valamint a diszelnőknek a terembe való hívására.

Főispánunk feleségével a terembe lépve, harsány éljenzéssel fogadták, elnök felkérte a diszelnőket, hogy a gyűlést tovább vezesse. Az összes dalegyesületek ezalatt elénekeltek a Himnuszt.

Mátéházi Matkovits Béla diszelnök lendületes szavu megnyitó beszéde után felállt dr. Szlezák Lajos ünnepi szónok s magas színvonalon álló ünnepi beszéddel elragadta a hallgatóságot, Főispánné Oméltósága a zászlót továbbra is pártfogolni megígérte; következett dr. Piukovich Sándor felolvasása; Rövid, de gondosan válogatott adatokkal vázolta a Dalárda rövid történetét fennállása óta.

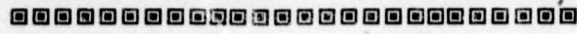
Majd elnöklő diszelnök zárószavai után az egyesületek elénekeltek a Szózatot. Főispán és főispánné Oméltóságaik éltetése közben a diszes és előkelő hallgatóság széjjeloszlott.

Déli 1 órakor diszebéd volt az Erzsébet-szálló disztermében, a hol az egyesületek n kívül városunk színejava jelent meg. Az első felköszöntőt Mátéházi Matkovits Béla mondta apostoli királyunk Ófelségére, mire a katonazene a Himnuszjátásta. Majd Szabó Imre felköszöntötte a zászlóanyát, dr. Wagner Károly a főispán oméltóságát. Felköszöntötték még Szabó Imre elnököt, Dr. Szlezák Lajos ünnepi szónokot, Dr. Ámon Pál kanonokot, Bruck Ferencet, a vidéki vendégeket és az Ujvidéki Dalárdát stb. A fényes ebéd, mely Horti szakavatott kezét dicséri 3 órakor ért véget.

Négy óra után kezdődött a lövölde összes helyiségeiben a dalárdák hangversenye s a népünnepély, mely jó kedv és derűs hangulat, majd tánc mellett a késő éjjeli órákba húzódott. A hangverseny alatt a Dalárda elnöke a vidéki Dalárdáknak egy-egy értékes emléktárgyat nyújtott át, mit azok lelkes szavakkal és énekkel köszöntek meg.

Ujvidéki ORIENT Ásványviz

kristálytisza,
bakteriummentes, leg-
egészségesebb, leg-
jobb, legkellemesebb
izü, szénsavval telített
ásványviz

forgalomba hozatala

május hó 14.

kezdődött.

Bővebbet falragaszok.

Vizrendelések a forrás
kezelőségéhez és kut-
= vállalatához az =

UJVIDÉKI VÁROSI ARTÉZI JÓDOSFÜRDŐ ÉS
= VIZGYŰGYINTÉZET IGAZGATÓSÁGÁHOZ =
akár telefon, akár leve-
lezőlap útján intézendők.

Telefon 264. sz.

Hétfőn reggel a vidéki Dalárdák zöme a helybeliek által kalauzolva megtekintették Karlócát, majd délután kellemes emlékekkel hazautaztak.

Mindezekből megállapítható, hogy a Dalárda, de az egész város eme ünnepe minden tekintetben sikerült, ami elsősorban Matkovits Béla és neje ugy anyagi mint nagy erkölcsi támogatásának köszönhető. Nagyban emelték az ünnepség fényét dr. Szlezák Lajos ünnepi szónok, orszgy. képviselőnk és dr. Demetrovits Vladimir polgármester, kik az egylet vezetésével karöltve fáradoztak az ünnepség fényének emelésén.

A tulajdonképpeni előkészületek, szervezkedések és intézkedések nehéz munkáját a Dalegyesület ügybuzgó és agilis elnöke Szabó Imre tszéki bíró vezette, kinek rövid pár évi sikeres működése és vezetése alatt az Ujvidéki Dalárda már is örvendetes és tekintélyes helyet vívott ki magának Ujvidék társadalmában. — Karöltve fáradoztak még a rendezésben dr. Wagner Károly, Pekló Béla, dr. Piukovich Sándor, Rangl Endre, Gögös Árpád, Szalkay Sándor s az összes egyesületi tagok.

HIREK.

Vizvezeték. Farkas Kálmán min. osztálytanácsos és Zarka Emil műszaki tanácsos a mult héten itt jártak, hogy a helyszínen vizsgálják meg a vízvezeték ügyében indított előmunkálatok és furások eredményét, valamint a próbakut vízbőségét. Minthogy e vizsgálat az eddigi munkálatok eredményét kielégítőnek találta, a vízvezeték ügye tényleg a megvalósulás felé közeledik s most már a város vízellátásának kérdése megoldottnak tekinthető.

Esküvő. Eckert László kir. törvényszéki jegyző e hó 4-én, pünkösöd vasárnapján esküdtött örök hűséget Kovács János nyug. kir. főgimn. tanár kedves és finom műveltségű leányának: Ilonkának. Anásznagyti tisztet Kovács Ernő cs. és kir. százados és Eckert Gyula bajai földbirtokos teljesítették.

Sevics püspök Csurogon. Sevics Mitrofan g. kel. szerb püspök a mult héten, szerb áldozó csütörtökön Csurogon járt, hol ünnepélyes istentiszteletet tartott. A népszerű püspököt nagy ünnepséggel fogadták s üdvözölték.

Az "ORIENT" ásványviz diadala. Alig három hete, hogy az "ORIENT" Ásványviz forgalomba került és minden ujvidéki büszkeséggel és örömmel mondhatja, hogy ezen új iparágunk a jövő biztos győzelmével indult hódító diadalutjára. Nincs Ujvidéken asztal, hol az "ORIENT" ásványviz ne találna otthonra és misem bizonyítja ezen ásványviznek mindenki által elismert kitűnőségét, minthogy a kutvállalat kezelősége nem győz azon rendeléseknek eleget tenni, amelyek vidékről hozzá érkeznek, pedig a tulajdonképpeni és igazi nagy és általános reklámba a vállalat csak ma kezd és a jelekből ítélve, biztosra lehet venni, hogy Ujvidék egyik legnagyobb export cikke lesz. Az "ORIENT"-ásványviz kutkezelősége fölkért bennünket annak a megírására, hogy tolmácsoljuk a közönséghez intézett azon fölhívást, miszerint a töltőhelyiség megtekintésére Ujvidék n. é. közönségét mindenkor szívesen látja és bárki a töltőhelyiséget bármikor megtekintheti és meggyőződhetik az ott folyó

munka lelkiismeretes teljesítéséről, a szigorú ellenőrzéséről és az ásványvízipar legnagyobb kellékéről: a tisztaságról.

Tanulmány ut. A polgári fiúiskola 55 tanulója Avar Gyula, Lengyel Henrik és dr. Török József tanárok vezetése alatt mult héten a Tátra és felső Magyarország vidékének megtekintése és tanulmányozása céljából több napra terjedő kirándulást tett. A kir. kath. magyar főgimnázium alsó oszt. tanulói ma, a koronázás évfordulói szünnepjén dr. Piukovich Sándor kir. főgimn. tanár vezetése alatt Ilokra rándultak ki.

Tíz éves találkozó. Lelbach Gyula (Zabnatica pusztá u. p. Bácsstopolya) felkéri mindazokat, akik az újvidéki kir. kath. magyar főgimnáziumban az 1900/901-ik tanévben tettek érettségét, a megállapodáshoz híven f. június 15-én Újvidéken jelenjenek meg.

Hymen hir. Malcsics Ferenc jegyet váltott Adolf János mázoló mester szeretetreméltó leányával, Anna kisasszonnyal. Gratulálunk!

A galamblovészet. Ez az Újvidéken eddigéle még nem üzött, alig ismert sport pünkösdi vasárnap és hétfő folyt le a közönség meglehetősen érdeklődése mellett, a biciklipálya mögötti mezőn. A lovészetet nagyban megnehezítette a galambok ingatag felszállása s az elért eredmény sikerében az újvidékiek derekasan állták meg helyüket a megyei gyakorlott galamblovészekkel szemben. Első nap díjat nyert, még pedig az egyleti I. díjat Rác Vilmos, a II. díjat Littka (Pécsrói); a tétversenyben báró Rajacsics az I. díjat (200 k.), Dungyerszki Gedeon a II-at (100 k.) nyerte. II. nap az I. díjat dr. Szlávi K. a II-at Polit V. nyerte el; ugyancsak Polit V., aki ezuttal első ízben vett részt galamblovészeten, 2 poule közül I. nap 198, II. nap pedig 120 koronát nyert. A hölgyek díját; I. Dungyerszky Gedeon II. Draxler nyerte el. A galamblovészet alkalmával sok vidéki vendég fordult meg városunkban, akik Újvidék szemmel látható fejlődését és szép fekvését nem győzték dicsérni.

Rajzkiállítás. A kir. kath. magyar főgimnázium tanulóinak kiállított rajzai nemcsak pünkösdi két ünnepén voltak megtekinthetők, hanem azóta is jövő vasárnap minden nap a délutáni órákban kiállítva maradnak és megtekinthetők. A közönség eddigéle rendkívüli érdeklődést tanúsít e kiállítás iránt és nem eléggé dicsérőleg nyilatkozni arról a szemmel látható szép eredményről, melyet a tanulók Várady Kálmán rajztanár szakavatott tanítása és vezetése mellett a különben nem igen kedvelt tantárgy, a rajz terén, még pedig annak minden ágában elérték. A tanulók nemcsak gyakorlati ügyességéről, hanem sok önálló felfogásáról, alkotni tudásról is tesznek tanubizonyságot.

A szini évad befejezve. Kövessy Albert társulata tegnap, e hó 7-én tartotta utolsó, bucsuelőadását s Újvidékről Kanizsára megy több heti előadások tartására.

Az „Újvidéki Atlétikai Club” 1911. június hó 4-én és 5-én rendezett verseny, eredménye. Első nap: 1. 100 yardos síkfutás, 7 induló. 1-ső Duffner I. aradi T. K. 2-dik, Spirka I. Újvidéki A. C., 3-ik Örfy Rezső, Aradi T. K. 2. Gerely vetés, 5 induló. 1-ső Stankov Lázár, Újvidéki A. C. 39 méter 50 cm. 1-dik Kéry József, Szegedi T. C. 39 m. 30 cm. 3. 4-szer 100 m. Stafétafutás, 3 csapat. 1-ső Aradi Torna Egylet, 2-dik Újvidéki Atlétikai Club, 3-dik Aradi Atlétikai Club. 4. 1/4 angol mérföldes sík futás, 8 induló. 1-ső Sipos S. Aradi A. C., 2-ik Kiss Gyula

Aradi T. K., 3-ik Dorogy N. Aradi T. K. 5. Diszkosz vetés, 5 induló. 1-ső Kéry József Szegedi A. C. 32 m. 36 c. 2-dik Oltyán Mihály, Újvidéki A. C. 32 m. 20 c. 6. 1/2 angol mérföld síkfutás, 1-ső Mészai B. Aradi T. K. 2 p. 5¹⁰ mp. 2-dik Hercog Rezső Aradi A. C. 3-dik Sipos Sándor Aradi A. C. Második nap: 3 km. országúti gyaloglás, 5 induló. 1-ső Spolarics Imre Aradi T. K. 2-ik Oltyán Mihály Újvidéki A. C. 2. Magas ugrás, 5 induló. 1-ső Pál Jenő Aradi A. C. 162 cm. 3-dik Dévich Dezső Szegedi A. C. 160 cm. 3. Súlydobás, 4 induló. 1-ső Kéry József Szeged 11 m. 75 cm. 2-dik Oltyán Mihály Újvidéki A. C. 10 méter 60 cm. 4. Helyből távugrás, 5 induló. 1-ső Devich D. Szegedi A. C. 3 m. 02 cm. 2-dik Petrovics Milán Újvidéki A. C. 2 m. 81 cm. 5. Súlyemelés, 3 induló. Győztes Oltyán Mihály Újvidéki A. C. 75 emelés. 6 Távugrás, 1-ső Devich D. Szegedi A. C. 5 m. 75 cm. 2-dik Scholtz Lajos, Aradi A. C. 5. 58 cm. 7. 5 km. mezői akadály futás, 8 induló. 1-ső Nagy S. Aradi A. C. 33 p. 2-dik Herzog Rezső Aradi A. C. 34 p. 3-dik Steinhubel L. Arad, A. C. 35 és fél p. 4-ik Sipos S. Aradi A. C. 39 perc.

Pályamegnyitás. A Kassovitz-féle korsolya- és teniszpálya e hó közepén megnyílik s előjegyezni Kassovitz szállítási irodájában lehet.

Lövészet. A polg. céllövész-egyesület által pünkösdi két ünnepén tartott lövészeti alkalmával összesen 500 lövés tétel az öt körü, 150 m. távol rendes céllapokra; díjnyertes lőn, még pedig mély lövésért; id. Zambauer Ág. (szeg), Witz F., Tausch J., Lobenstein K., Burmann S. (V) és Massong Péter (IV); körlövésért: Burmann S. 1328, Lobenstein K. 1128, ifj. Zambauer Ág. 11/10, Witz F. 1025. — Vasárnap jun. 11-én a rendes céllapokra lőnek 150 m. távolba.

A Budapesti Vasut és Hajózási Club Újvidéken. A budapesti vasut és hajózási club mintegy 30 előkelő vezető állásban levő tagja Dományi igazgató vezetése alatt kedden aldu-nai hajó utjokról visszatérve Újvidéken kikötöttek és az itt töltött két órát a város nevezetességeinek megtekintésére használták fel. Több fogaton felhajtatták Péterváradra, honnan gyönyörködtek a remek kilátásban és nagy elragadtatással beszéltek Újvidék és vidéke fekvéséről. Péterváradról a kiránduló társaság Újvidék egyik kétségtelen legérdekesebb nevezetességeit az Újvidéki Városi Ártézi Jódos Gyógyfürdőt tekintették meg, hol ugyancsak nem győzték eléggé magasztalni a fürdőben tapasztalt és a fővároshoz hasonló gyógyintézetekkel vetekedő modernséget, pedáns tisztaságát és a legkényesebb izlést kielégítő eleganciát. A fürdőből az „Orient” Ásványvíz telepet tekintették meg, hol a víz kiválóságáról mondtak elismerő szavakat. Az illusztris társaság 11 órakor hajón folytatta útját Budapest felé.

Eljegyzés. Vermes Vince temerini közs. jegyző leányát: Boriskát eljegyezte Devich Jenő.

Bérmálás. Dr. Csernoch János kalocsai érsek pünkösdi mindkét napján kezdte meg egyházmegyéjében a bérmálást, még pedig Kalocsán. Legközelebb az egyházmegye több helyén fogja a bérmálás szentségét kiosztani.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint m. évi november havában a magyar birodalomban összesen

4870 egyén halt meg gümőkórban. E számban B. Bodrog vármegye 139, Baja 5, Szabadka 34, Újvidék 10, és Zombor 10 áldozattal szerepel.

Külföldi tanulók Óbecsén. A lebergi műegyetem 22 tanulója Dr. Thullie M. udv. tanácsos, rektor és három tanáruk vezetése alatt Magyarországon tett tanulmányutjuk alkalmával a mult héten Óbecsén is járt, hol a Tisza szabályozási műveket s a Ferenc-csatorna torkolat nagyszerű zsilip-építményét tekintették meg. Óbecséről Titelre, innen pedig Belgrádba folytatták útjukat, honnan visszatértek Budapestre.

A községi rendőrség ingyen gyógykezelése. B. Bodrog vármegye alispánja utasította a községi előljáráóságokat, hogy tekintettel a rendőrség csekély javadalmazására felette terhes szolgálatára, a rendőrség tagjai betegség esetén ingyen gyógyszerrel és ingyenes orvosi segélylyel való ellátását a község vállalja magára.

A katonai javaslatok ellen — népgyűlés. A szabadkai szociáldemokrata párt e hó 14-én népgyűlést tart a katonai javaslatok ellen, melyre az ottani függetlenségi és 48-as pártot is meghívta.

Uj üzletvezetőség. A szabadkai üzletvezetőség egy része f. november 1-én érkezik meg. Az új üzletvezető Unay Zoltán, a szegedi üzletvezetőség helyettes főnöke lesz.

Döntvény a palackos borok elárusítása ügyében. A m. kir. közg. bíróság egy konkrét esetről kifolyólag 23185/19. O. P. szám alatt kimondta, hogy a szőlőbirtokost saját termésű borának kis mértékben való elárusítása után III. osztályú kereseti adóval megvonni nem lehet, mert a szőlőbirtokos, ha termését eladja, csak a földadóval megadóztatott jövedelmét váltja pénzre s az ilyenképpen pénzzé tett s már megadóztatott jövedelme után a kereseti adóra nézve érvényben levő 1875. évi 29-ik t. c. szerint külön kereseti adót fizetni nem tartozik. A törvény ugyanis nem tesz különbséget a között, hogy a birtokos termését nagyban vagy kicsinyben előnyösebben tudja-e értékesíteni. Ezenkívül azonban italmérsi illeték és boritaladó csak megfizetendő.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatul olyan víz használtassék, mely baktériummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rontsa. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a

MOHAI ÁGNES-VIZ

végtelenül alkalmas, mert teljesen baktériummentes. Másodszor, minthogy szén-savat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőseges elválasztást okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik. A mohai ÁGNES-víz fogyasztását különben is ősszel és tavasszal kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplál-

